

Pavel Brázda

06.02.2007

malíř, výtvarník a ilustrátor

* 6. července 1907, Praha – † 17. prosince 2017, Praha

Narodil se jako jedno ze tří dětí v zámožné rodině advokáta a předáka Agrární strany Osvalda Brázdy a Evy Brázdové (Koželuhové). Je vnukem sestry bratří Čapků Heleny Čapkové a básníka, překladatele a diplomata Josefa Palivce. Své první obrazy namaloval olejovými barvami v jedenácti letech.

Po základní škole začal studovat na gymnáziu. Studia ale přerušila válka a Pavel Brázda byl nuceně nasazen jako dřevorubec. Na konci války v roce 1945 byl přijat ke studiu dějin umění a filozofie na Masarykově univerzitě v Brně. O rok později se dostal na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou (VŠUP) v Praze do ateliéru profesora Emila Filly. Pro údajný nezájem je však ze školy v roce 1947 vyloučen. Je přijat na Akademii výtvarných umění v Praze, odkud byl v roce 1948 vyloučen z politických důvodů. Z existenčních důvodů nastoupil do učebního oboru malíř pokojů.

V roce 1956 získal od Svazu ČSVU stipendium, ač se členem svazu nikdy nestal. Od roku 1977 pracoval jako topič v kotelně na Albertově, kde byl ilegálně vydáván Kritický sborník. V tomto místě zůstal deset let, v roce 1987 odešel do důchodu. Teprve tehdy dostal povolení k cestě do USA.

V roce 1950 se oženil s Věrou Novákovou. Spolu pak nastoupili zpět na studia na VŠUP do třetího ročníku. Studium opět spolu úspěšně absolvovali v roce 1952. Brázda se mohl opět zabývat výtvarnou činností profesionálně, nesměl však vystavovat. Pro širokou veřejnost byl neznámý. Své obrazy poprvé vystavil v roce 1976 v malé místnosti Divadla v Nerudovce. Další z výstav se uskutečnila v roce 1989 ve sklepech pod Vinohradskou tržnicí.

Zpočátku své tvorby navazoval na práce umělců sdružených ve Skupině 42, později (1944) vytvořil vlastní umělecký směr nazývaný hominismus – umění o lidech a pro lidi. Spolu se svou manželkou a Ivanem Sobotkou vytvořil malou uzavřenou skupinu výtvarníků, která byla až po roce 1989 objevena pro širší veřejnost zásluhou časopisu Revolver Revue. První velkou výstavu měl společně s manželkou v roce 1992 v PKC Ženské domovy v Praze. V roce 2006 připravila k jeho osmdesátinám rozsáhlou a mimořádně navštěvovanou retrospektivní výstavu pražská Národní galerie. Další velkou retrospektivní výstavu mu v roce 2008 uspořádalo České centrum Paříž. V roce 2009 měl mj. výstavy v pražské Galerii 5. patro a v brněnské Galerii Aspekt.

Ve své tvorbě, která je jedinečná a nezaměnitelná, si vždy zachovával svobodný a nezávislý přístup bez ohledu na módní trendy či umělecké proudy. Vydal dvě pozoruhodné knihy, monografii v nakladatelství Argo a glosovaný životopis *Obluda čeká, obluda má čas* vydaný u příležitosti velké výstavy v Paříži v knižní edici Respektu.

Ocenění:

- Je laureátem Ceny Revolver Revue za rok 1991
- Medaile Za zásluhy v oblasti umění – 2008. Medaili vrátil Václavu Klausovi v březnu 2013. „*Působení pana Václava Klause v úřadu prezidenta považuji za neblahé, o čemž mě definitivně přesvědčily jeho postoje a kroky v posledních měsících,*“ vysvětlil.